

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ҳамроев Ҳабибулло дар мавзуи “Чанбаҳои педагогии ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маъно ва хониши бошуурона дар хонандагони синфҳои ибтидой”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Унвончӯй Ҳамроев Ҳабибулло мавзуеро барои таҳқиқоти диссертационӣ интихоб намудааст, ки муҳим ва мубрам аст, зоро шароити муосир, алахусус рушди босуръати илму технология зарурати соҳиби салоҳиятҳои асосии ҳаётиро ба миён гузаштааст ва дар ин ҷода дорои тафаккури мантиқиву таҳлилӣ, салоҳияти дарки тағйироти ҳамарӯза баамалоянда ва малакаҳои кор бо иттилоот аз салоҳиятҳои асосии насли нав дониста мешавад.

Ин масоил ва дигар мушкилоту масъалаҳои муҳиму мураккаби ҷаҳони муосир водор месозанд, ки насли наврас дорои маҳорату малакаҳои аз ҷиҳати тафаккур ва эҷод рушдёфта бошанд ва фикру андешаашонро дурусту озодона баён карда тавонанд.

Кӯдак дар зинаи таҳсилоти ибтидой бояд он чизро аз ҳуд кунад, ки ба ташаккули салоҳиятҳои ҳаётии мустақилона омӯхтан, ҳудомӯзӣ кардан, таҳлил карда тавонистан, эҷод кардан, хулоса баровардан, муюшират кардан, ки дар зинадгии имрӯза ва фаъолияти минбаъда бениҳоят заруранд, мусоидат намояд. Ташаккули ин гуна салоҳиятҳои асосиву ҳаётиро, қабл аз ҳама, дар ҷараёни дарсҳо дар синфҳои ибтидой метавон амалӣ кард, ки аз мубрамӣ ва аҳамияти бағоят муҳим бархурдор будани мавзуи тадқиқоти диссертационии Ҳамроев Ҳабибуллоро ба таври барҷаста нишон медиҳад.

Дар воқеъ, дар ҷараёни таълими синфҳои ибтидой кор бо матн ва дарки маънои он аз ҳама асосӣ буда, раванди таълимро бидуни он тасаввур кардан ғайриимкон аст, зоро фаҳмиши маънои матни хондашуда натиҷа ва ҷамъбасти фаъолияти фикрии хонандай хурдсол маҳсуб меёбад.

Дар ин росто муаллифи таҳқиқоти диссертационӣ хеле бамавкӯй ва воқеъбинона таъқид кардааст, ки то имрӯз масъалаи ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маъно ва хониши бошуурона дар хонандагони синфҳои ибтидой, ки барои инкишофи нутқ, ҷаҳонбинӣ, дониш ва малакаву маҳорати хонандагон нақши созгор дорад, ба таври бояду шояд ва мукаммал аз ҷониби олимону муҳаққиони тоҷик мавриди таҳлилу таҳқиқ қарор дода нашудааст.

Бино бар ин, иқдому ибтикори довталаб дар мавриди ба таври мушаххасу комил мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор додани мавзуи ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маъно ва хониши бошуурона басо муассири чавобгӯ ба талаботи замон буда, аз муҳим будани мавзуи таҳқиқоти диссертационии эшон шаҳодат медиҳад.

Бояд қайд кард, ки довталаб бо мақсади баррасии ҳаматарафаи мавзуи таҳқиқот адабиёту осори илмии олимону муҳаққиқони зиёди ватаниву хориҷиро омӯхта, вобаста ба мавзуи таҳқиқоти диссертациониаш таҳлилу таҳқик ва кор ба таври густурда мавриди истифода қарор додааст. Дар баробари ин, мушиқфона онҳоро арзёбӣ карда, андешау мулоҳизоти хешро озодона ва аз назари интиқодӣ баён кардааст.

Натиҷаҳои дар раванди таҳқиқот бадастовардаи унвонҷӯй мақсаднокии истифодай шароити педагогии пешниҳоднамудаи маллифи рисоларо дар мисоли ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маъно ва хониши бошуурона тасдиқ мекунанд.

Бояд зикр кард, ки мавзуи таҳқиқоти диссертационӣ аз лиҳози назариявӣ ва амалӣ то ба имрӯз ба қадри кофӣ аз ҷониби олимони соҳаи педагогикаи тоҷик мавриди таҳқик қарор нагирифта, вобаста ба ин муҳаққиқ дар ин ҷода кори илмӣ-таҳқиқотии шоёнери, шогирдона бошад ҳам, ба анҷом расонидааст. Зоро барои хонандагони синфҳои ибтидӣ масъалаи аз ҳуд кардани салоҳиятҳои кор бо матн ва дарки маънои он дар ин синну сол бисёр муҳим буда, ба ин масъалаи муҳиму ҳаётӣ зарур аст, ки омӯзгорон ба таври бояду шояд аҳамият диханд.

Навғонии илмӣ ва натиҷаҳои таҳқиқоти Ҳамроев Ҳабибулло арзиши илмӣ ва амалии таҳқиқотро бозгӯ карда, событ месозанд, ки муаллифи диссертатсия дар воқеъ таҳқиқотҳои олимон оид ба ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маънои матн ва хониши бошуурона дар хонандагони синфҳои ибтидӣ ҳаматарафа мавриди омӯзиш ва таҳлилу баррасӣ қарор дода, проблема ва асосҳои назариявию амалии ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маънои матн ва хониши бошуурона дар хонандагони синфҳои ибтидӣ дар дарсҳои забони тоҷикир муайян ва коркард кардааст ва дар ин росто самаранокии амсилаҳои пешниҳодкардаашро оид ба ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маънои матн ва хониши бошуурона дар хонандагони хонандагони хурдсол дар дарсҳои забони тоҷикӣ событ соҳтааст.

Мутанона изҳор кардан мумкин аст, ки тавсияҳои методии таҳиякардаи довталаб такмили раванди таълими забони тоҷикиро дар синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии ҷумҳурӣ дар

самти ташаккули малакаҳои кор бо матн ва хониши бошууруна таъмин
хоҳанд кард.

Андешаҳои дар боло иброзшуда арзиши илмию амалии
диссертатсияи Ҳароев Ҳабибуллоро сабит сохта, дар ичрои кори
таҳқиқотӣ салоҳиятнокии илмӣ, мустақилият, тафаккури илмӣ доштан ва
соҳиби маҳорату малакаи ичрои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ будани
унвонҷӯро нишон медиҳад.

Натиҷаҳои бадастомада, эътиимоднокӣ, хулосаву тавсияҳои методӣ
аз ҷиҳати илмию-методӣ асоснок карда шудаанд.

Ба андешаи банда, довталаб ба мақсадҳои таҳқиқот комёб шуда,
вазифаҳои дар назди таҳқиқоти диссертатсионӣ гузоштаро ҳаллу фасл
кардааст. Автореферати диссертатсия ба талабот ҷавобгӯ буда, муҳтавои
муҳтасари диссертатсияро ифода мекунад. Мақолаҳои дар нашрияҳои
тақризшаванда чопнамудаи муаллифи рисола мазмuni таҳқиқотро пурра
инъикос мекунанд.

Диссертатсияи Ҳароев Ҳабибулло дар мавзуи “Ҷанбаҳои
педагогии ташаккули малакаҳои кор бо матн, дарки маъно ва хониши
бошууруна дар хонандагони синфҳои ибтидой” ба талаботи Низомнома
дар бораи шӯрои диссертатсинӣ ва Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ
(қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267)
ҷавобгӯй буда, муаллифи он ба дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои
педагогӣ аз руи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи
педагогика ва таҳсилот сазовор мебошад.

Доктори илмҳои педагогӣ, дотсенти
кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори
иҷтимоии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Иzzатова Мұхаббат
Иноятовна

07.08.2022

Маълумот барои тамос: 735460, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Кӯлоб,
кӯчаи С. Сафаров, 16. Тел: (+992 33 22) 2 35 06; Моб.: 918 26 35 35;
E-mail: info@kgu.tj

“Имзои М.И. Иzzатоваро тасдиқ мекунам”

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои маҳсуси ДДК ба номи
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Амирев Ф.А.

